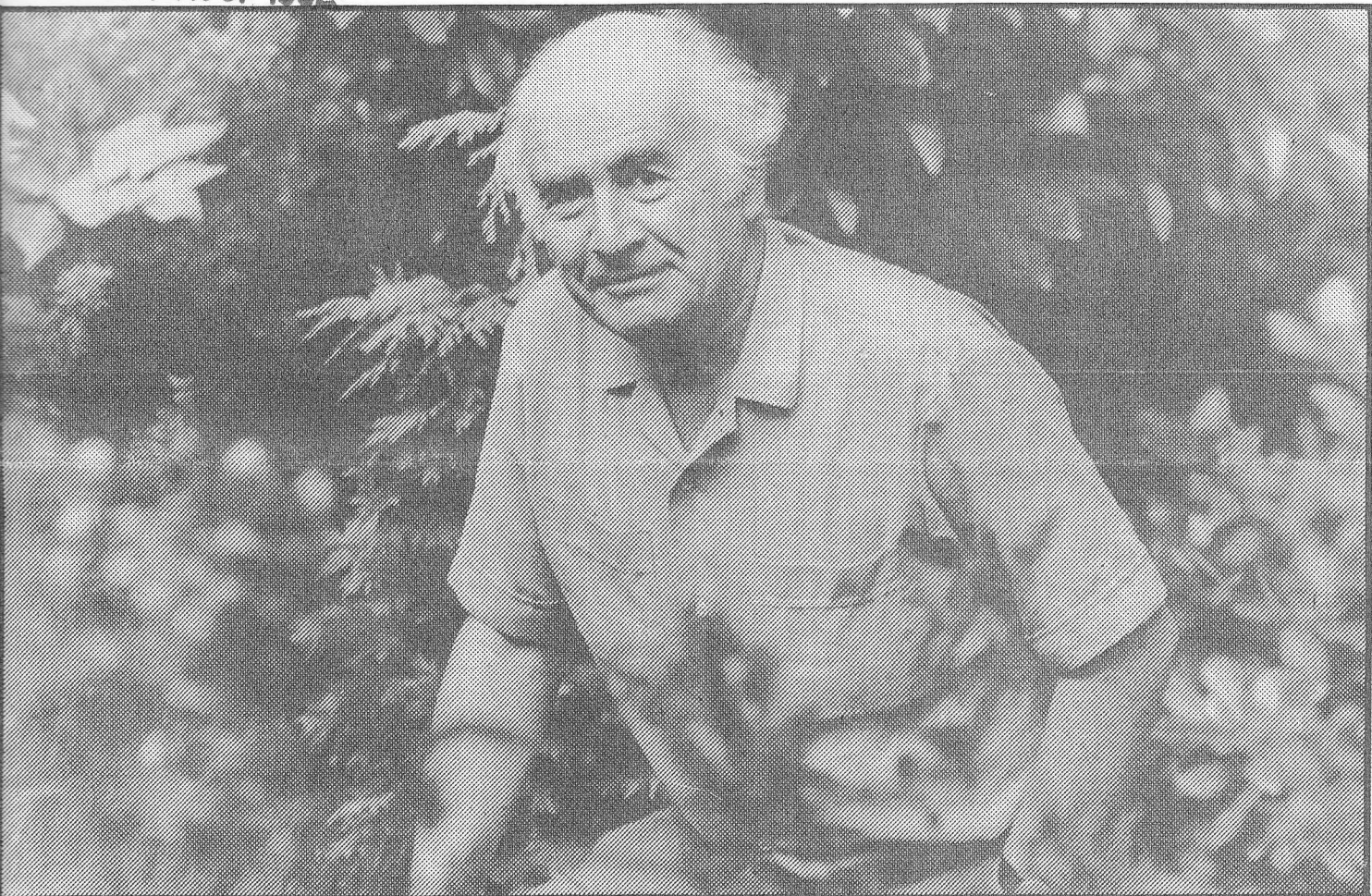

GELOOF IN KERKMUZIEK

11 AUG. 1982

★ De 70-jarige Herman Strategier beschouwd zichzelf als een gelukkig mens. „Je hebt componisten die hun jeugdwerken vernietigen” zegt hij. „Dat heb ik niet gedaan. Mijn werken zullen allemaal naar het archief van het Gemeente Museum in Den Haag gaan. Dat wordt later voer voor musicologen. Die gaan het bestuderen en bepalen: dat was slecht, dat was goed”.

Componist

Strategier

70 jaar

door DORON NAGAN

DOORWERTH — Bescheiden als hij zijn hele leven is geweest, heeft de Nederlandse componist Herman Strategier in alle stilte zijn zeventigste verjaardag gevierd.

Bijna vergeten woont hij met zijn vrouw in het dorpje Doorwerth bij Arnhem tussen veel groen, en toevallig in een buurt met naar de componisten Bach, Mozart en Beethoven genoemde lanen. In die rustige omgeving kan hij zijn tijd besteden aan zijn lievelingsactiviteiten: piano spelen — "iedere avond een uurtje" — en componeren.

Fotograferen

Het is ook typerend voor deze muzikelliefhebber dat hij, als de fotograaf hem aan de piano wil fotograferen, niet zo maar poseert maar meteen een nocturne van Fauré — een van zijn geliefde componisten — speelt.

"Mijn pianolessen vond ik het leukste," vertelt de in Arnhem geboren Strategier met een zachte stem en een zachte "g". "Ik ging op mijn zeventiende jaar naar de Rooms-katholieke Kerkmuziekschool in Utrecht, waar ik behalve piano ook orgel studeerde. Maar als ik pianoles had gehad, was mijn week goed".

Rooms nest

Voor iemand die uit een rooms nest komt en wiens vader amateurorganist was, was zo'n muziekopleiding op een katholieke school — in die tijd nog een internaat — bijna vanzelfsprekend.

Geen wonder dus dat Herman Strategier veel kerkmuziek heeft geschreven. Hij is een van de weinige kerkmuziekcomponisten die Nederland kent.

Die verbondenheid met de kerk is er bij Strategier nog steeds. „Ja, ik ben religieus, nogal erg religieus kun je wel zeggen. In het internaat kreeg je de gelegenheid om je behalve in de muziek ook in dit soort zaken te verdiepen. Maar de muziek kwam op de eerste plaats.

„Kerkmuziek is een binding. Ik heb sinds mijn twintigste jaar in de kerkmuziek gezeten als koordirigent en organist. Maar zo'n zeventien jaar geleden wilde ik niet meer de vaste verplichting van het elke zondag orgel spelen.

Trappisten

„Nu doe ik dat af en toe, hier in het dorp en sinds een paar jaar ook in de Trappistenabdij in Zundert. Daar kom ik nu en dan voor een weekje om van de rust te genieten. Dan speel ik ook tijdens de diensten, een hele kunst trouwens, maar dat leerden wij juist op het internaat. Behalve de nachtdienst, want dat is me te vroeg in de ochtend", lacht hij ondeugend.

„Voor de abdij in Zundert heb ik nog wat muziek gemaakt die de monniken dagelijks tijdens de dienst zingen.

Toen ik een paar maanden geleden op vakantie bij mijn dochter in Australië zat, stuurden ze me nog teksten op om muziek ervoor te schrijven."

Wereldlijk

Die composities voor de diensten in de abdij zijn maar een klein deel van de vele religieuze werken die Herman Strategier voor de rooms-katholieke kerk heeft gecomponeerd. Daaronder bevinden zich grote werken voor solisten, koor en orkest. Met zijn wereldlijke composities (voor orkest, piano, kleine ensembles en veel voor amateurorkesten) omvat zijn gehele oeuvre over de driehonderd werken.

Als leerling van de componist Hendrik Andriessen droeg Strategier, die al op zijn zesde componeerde, bij aan de opleiding van de kerkmuziek in Nederland. „Ik heb nog orgelstukken in de stijl van Andriessen gecomponeerd toen ik jong was", vertelt de kalende Herman Strategier. „Je hebt componisten die hun jeugdwerken vernietigen. Dat heb ik niet gedaan. Mijn werken zullen allemaal naar het archief van het Gemeentemuseum in Den Haag gaan. Dat wordt later voor voor musicologen. Die gaan het bestuderen en bepalen: dat was slecht, dat was goed. Aan dat goede hoop ik dan te hebben bijgedragen."

Nonsens

„Compositie studeren? Nonsens", gaat de componist verder. „Je kan dat niet leren. Wel de technische aspecten en die heb ik ook van Andriessen geleerd, toen ik na het internaat een aantal jaren les van hem kreeg."

Herman Strategier vindt dat het kerkleven vroeger intensiever was dan nu. In het niet al te verre verleden had iedere parochie zijn eigen koor, er werd Gregoriaans gezongen en meerstemmige missen werden uitgevoerd. Die tijd is nu voorbij. Strategier: „Nu zingen ze in de kerk liedjes in plaats van Gregoriaans. Maar dat draait langzaam weer bij."

Bloedrood

Over zijn eigen werken zegt de componist: „De beste vind je onder de kerkmuziek. Vroeger dacht ik trouwens dat kerkmuziek wit moet zijn. Maar toen ik Verdi's Requiem hoorde dacht ik — het kan ook bloedrood zijn."

Behalve kerkmusicus en componist was Herman Strategier tot zijn pensioen ook actief als leraar van muziektheoretische vakken aan het Utrechts conservatorium en het Instituut voor muziekwetenschap in Utrecht. Een aardige afwisseling van zijn andere bezigheden. Gedurende 28 jaar gaf hij les aan jonge studenten aan de universiteit.

Een eenmanszaak, zoals hij het noemt. Want hij was de enige docent voor dit vak. „Als

ik nu oud-studenten ontmoet, hoor ik van ze hoe leuk ze de lessen vonden", zegt hij niet zonder voldoening.

Familieband

„Ik ben een heel gelukkig mens, gelukkig getrouwd. We

hebben een zeer hechte familieband. Ik heb mijn pensioen en de laatste jaren krijg ik regelmatig ook een honorarium voor mijn composities. En als ze in de abdij van Zundert ook nog elke dag mijn muziek zingen, wat wil je dan nog meer?"...